ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 15. júla 2010 *

Vo veci C-354/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko) zo 14. augusta 2009 a doručený Súdnemu dvoru 3. septembra 2009, ktorý súvisí s konaním:

Gaston Schul BV

proti

Staatssecretaris van Financiën,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory C. Toader (spravodajkyňa), sudcovia P. Kūris a L. Bay Larsen,

* Jazyk konania: holandčina.

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— holandská vláda, v zastúpení: C. Wissels a B. Koopman, splnomocnené zástupkyne,

— Európska komisia, v zastúpení: B.-R. Killmann a W. Roels, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 33 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Gaston Schul BV (ďalej len „Gaston Schul“) a Staatssecretaris van Financiën vo veci dodatočného vymáhania colného dlhu.

Právny rámec

Právna úprava Únie

3 Článok 29 ods. 1 colného kódexu stanovuje:

„Colnou hodnotou dovážaného tovaru je jeho prevodná hodnota, t. j. cena skutočne zaplatená alebo ktorá sa má zaplatiť za tovar predávaný na vývoz na colné územie spoločenstva, podľa potreby upravená podľa článku 32 a 33…

…“

4 Článok 33 colného kódexu znie takto:

„1. Za predpokladu, že sú odlíšené od ceny, ktorá bola skutočne zaplatená alebo sa má zaplatiť, sa do colnej hodnoty nezapočítavajú:

a) náklady na dopravu tovaru po jeho príchode, kde tovar vstúpil na colné územie spoločenstva;

b) náklady na výstavbu, inštaláciu, montáž, údržbu alebo technickú pomoc vynaložené na dovážaný tovar, ako napríklad priemyselné zariadenia, stroje alebo vybavenie, po jeho dovoze;

c) úroky z finančného usporiadania uzavretého kupujúcim a vzťahujúceho sa na nákup dovážaného tovaru bez ohľadu na to, či úver poskytuje predávajúci alebo iná osoba, ak bolo finančné usporiadanie uzavreté v písomnej forme a ak môže kupujúci na žiadosť preukázať, že:

— tento tovar je skutočné predávaný za cenu deklarovanú ako cena, ktorá bola skutočne zaplatená alebo ktorá sa má zaplatiť,

a

— požadovaná úroková sadzba neprevyšuje obvyklú úrokovú sadzbu uplatňovanú v danej krajine pri podobných operáciách v okamihu poskytnutia úveru;

d) platby [poplatky – *neoficiálny preklad*] za právo reprodukovať dovážaný tovar v spoločenstve;

e) nákupné provízie;

f) dovozné clo alebo iné platby [iné poplatky – *neoficiálny preklad*] vyberané v spoločenstve v súvislosti s dovozom alebo predajom tovaru."

5 Článok 220 ods. 1 colného kódexu stanovuje:

„Ak suma cla vyplývajúca z colného dlhu nebola zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkami 218 a 219 alebo ak bola zapísaná do účtovnej evidencie vo výške nižšej ako suma dlžná na základe právnych predpisov, zapíše sa suma cla, ktorá má byť vybratá alebo zostáva na vybratie do 2 dní odo dňa, kedy sa colné orgány o tejto skutočnosti dozvedeli a môžu vypočítať sumu dlžnú na základe právnych predpisov a určiť dlžníka (dodatočné zapísanie do účtovnej evidencie). Táto lehota môže byť predĺžená v súlade s článkom 219."

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

6 Spoločnosť Gaston Schul podala od roku 1998 do roku 2000 ako colný zástupca holandským orgánom viacero colných vyhlásení o prepustení rybích výrobkov do voľného obehu.

7 Uvedená spoločnosť tieto vyhlásenia podala vo vlastnom mene a na vlastný účet na príkaz islandského prepravcu, ktorý sám konal na príkaz islandského vývozcu.

8 K uvedeným vyhláseniam boli pripojené žiadosti o uplatnenie nulovej preferenčnej sadzby z dôvodu, že dotknuté výrobky majú pôvod v EHP. Spoločnosť Gaston Schul k týmto žiadostiam doložila kópie faktúr vystavené islandským vývozcom, ktoré stanovovali ako dodaciu podmienku DDP („delivered duty paid“) a uvádzali, že „vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente… vyhlasuje, že ak nie je výslovne uvedené inak, výrobky majú preferenčný pôvod v EHP“. Dodacia podmienka DDP bola takisto uvedená v colných vyhláseniach.

9 Pri kontrole pôvodu dotknutých výrobkov sa neskôr zistilo, že tieto výrobky v skutočnosti pochádzali z tretích krajín, a preferenčná sadzba sa teda uplatnila nesprávne.

10 Staatssecretaris van Financiën preto pristúpil k dodatočnému vybratiu cla a na základe colných výmerov zo 7., 11. a 28. júna 2001 vyzval spoločnosť Gaston Schul, aby toto clo zaplatila.

11 Uvedený úrad vypočítal čiastku vymáhaného cla tak, že predajnú cenu, ktorá bola uvedená v colných vyhláseniach, považoval za colnú hodnotu, pričom čiastku vymáhaného cla neodpočítal.

12 Staatssecretaris van Financiën napokon zamietol sťažnosť, na základe ktorej sa spoločnosť Gaston Schul domáhala zníženia svojho dlhu, pričom žiadala, aby sa čiastka dodatočne vypočítaného cla odpočítala od zmluvnej ceny.

13 Rechtbank te Haarlem rozhodol, že žaloba podaná proti zamietnutiu tejto sťažnosti je nedôvodná. Keďže bol rozsudok tohto súdu potvrdený v odvolacom konaní, spoločnosť Gaston Schul podala kasačný opravný prostriedok na Hoge Raad der Nederlanden.

14 Vnútroštátny súd v prvom rade uvádza, že vo veci samej bolo medzi predávajúcim a kupujúcim dohodnuté, že clo zaplatí predajca. Pri uzavretí zmluvy sa však títo dopustili omylu v súvislosti s pôvodom výrobkov a tým aj v súvislosti s čiastkou dlžnou na základe právnych predpisov.

15 Vnútroštátny súd sa na účely vyriešenia sporu, o ktorom rozhoduje, domnieva, že je potrebné zistiť, či za okolností, o aké ide vo veci samej, sú podmienky článku 33 colného kódexu splnené.

16 Hoge Raad der Nederlanden sa v tejto súvislosti odvoláva jednak na posudok 3.1 technického výboru colného ohodnocovania Svetovej colnej organizácie nazvaný „Význam výrazu ‚pod podmienkou, že sú odlíšené' vo výkladovej poznámke k článku 1 dohody: clá a poplatky krajiny dovozu", a jednak na poznámku č. 5 výboru pre colný sadzobník, časť colná hodnota (ďalej len „poznámka č. 5").

17 Uvedený technický výbor pri preskúmaní otázky, či v prípade, ak už cena zaplatená alebo ktorá sa má zaplatiť, zahŕňa čiastku zodpovedajúcu clám a poplatkom krajiny dovozu, sa tieto clá a poplatky majú odpočítať, ak nie sú na faktúre uvedené oddelene a dovozca navyše v tejto súvislosti nepožiadal o odpočítanie, konštatoval, že „… vzhľadom na to, že na základe pomenovania možno stanoviť rozdiel medzi clami a poplatkami krajiny dovozu na jednej strane a cenou skutočne zaplatenou, alebo ktorá sa má zaplatiť, na druhej strane, nie sú tieto clá a poplatky súčasťou colnej hodnoty“.

18 Okrem toho poznámka č. 5 vo svojich bodoch 8 až 10 uvádza:

„8. Technický výbor colného ohodnocovania v posudku vypracoval usmernenia, ktoré sa týkajú významu výrazu ‚sú odlíšené‘ v súvislosti s clom a inými poplatkami platenými pri dovoze alebo predaji tovaru. Podľa tohto posudku clo a poplatky krajiny dovozu nie sú súčasťou colnej hodnoty, pretože už na základe ich pomenovania ich možno odlíšiť od ceny skutočne zaplatenej, alebo ktorá sa má zaplatiť. Clo a poplatky sú totiž predmetom úradne uverejňovaných dokumentov.

9. V tejto súvislosti výraz ‚sú odlíšené‘ v skutočnosti znamená, že je možné ich odlíšiť. Podľa skutkového stavu, na ktorom sa posudok zakladá, clo, resp. poplatky, nie sú vo faktúre uvedené oddelene, ale je zjavné, že v súvislosti s týmto posudkom treba vychádzať zo skutočnosti, že vo faktúre alebo v inom sprievodnom doklade sa jasne upozorňuje na fakt, že cena, ktorá bola alebo ktorá má byť zaplatená, zahŕňa tieto clá a poplatky.

10. Podľa vyššie uvedeného odseku 4 treba čiastku, ktorá sa nezapočítava do colnej hodnoty, uviesť vo vyhlásení DV 1."

19 Vnútroštátny súd sa domnieva, že dokumenty uvedené v bode 16 tohto rozsudku nepostačujú na to, aby bolo možné určiť, že v prípade, o aký ide vo veci samej, sú podmienky stanovené článkom 33 splnené.

20 V prospech nezapočítania dovozného cla do colnej hodnoty svedčí skutočnosť, že podľa bodu 9 poznámky č. 5 colný kódex nevyžaduje, aby bola suma uvedených ciel výslovne uvedená na faktúre. Stačí, že faktúra alebo iný sprievodný doklad jasne uvádza, že tieto clá sú zahrnuté v cene.

21 Navyše v prípade, že by sa predávajúci a kupujúci domnievali, že za určitý dovoz treba zaplatiť clo, bolo by pre nich ťažké vopred poznať správnu výšku tohto cla, najmä v prípade pochybností v súvislosti so sadzobným zatriedením daného tovaru.

22 Započítanie dovozného cla do colnej hodnoty by okrem toho v prípade, o aký ide vo veci samej, viedlo k vybratiu dovozného cla nielen zo skutočnej hospodárskej hodnoty tovaru, ale aj z dovozného cla.

23 Naopak proti nezapočítaniu dovozného cla do colnej hodnoty svedčí skutočnosť, že s prihliadnutím na bod 9 poznámky č. 5 sa zdá dôležité, aby zmluvné strany dali najavo, že vedia o tom, že cena má skutočne toto clo zahŕňať. Keďže uvedené strany mali

v predmetnej veci mylnú predstavu o skutočnosti, nijako nemožno zistiť, na akej cene by sa predajca pri predaji dohodol, pokiaľ by poznal pôvod výrobkov.

24 Za týchto okolností Hoge Raad der Nederlanden rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa pri dodatočnom zaúčtovaní v zmysle článku 220 colného kódexu vychádzať z predpokladu, že podmienka stanovená v článku 33 [uvedeného kódexu], v zmysle ktorej sa dovozné clo nezapočítava do colnej hodnoty, je splnená, ak predávajúci a kupujúci dotknutého tovaru si dohodli dodaciu podmienku ‚delivered [duty] paid' a túto podmienku uviedli v colnom vyhlásení, hoci sa pri stanovení predajnej ceny mylne domnievali, že pri dovoze tovaru do Spoločenstva sa nebude platiť clo a v dôsledku toho suma cla nie je uvedená na faktúre a v colnom vyhlásení alebo pri podávaní colného vyhlásenia?"

O prejudiciálnej otázke

25 Vnútroštátny súd sa vo svojej otázke v podstate pýta, či podmienka stanovená v článku 33 colného kódexu, podľa ktorej musí byť dovozné clo „odlíšené" od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť, je splnená, ak sa zmluvné strany tovaru dohodli, že tento tovar bude dodaný s DDP („delivered duty paid"), a tento údaj uviedli v colnom vyhlásení, ale v dôsledku omylu v súvislosti s preferenčným pôvodom tohto tovaru neuviedli výšku dovozného cla.

26 Na účely odpovede na túto otázku treba preskúmať rozsah podmienky stanovenej v článku 33 colného kódexu, podľa ktorej musí byť dovozné clo „odlíšené“ od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť, vzhľadom na situáciu zmluvných strán v prípade, o aký ide vo veci samej.

27 V prvom rade treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry cieľom právnej úpravy Únie týkajúcej sa colného ohodnotenia je vytvorenie spravodlivého, jednotného a nestranného systému, ktorý by vylučoval uplatňovanie svojvoľných alebo fiktívnych colných hodnôt (pozri rozsudok z 19. marca 2009, Mitsui & Co. Deutschland, C-256/07, Zb. s. I-1951, bod 20 a citovanú judikatúru).

28 Podľa článku 29 ods. 1 colného kódexu colnou hodnotou dovážaného tovaru je v podstate jeho prevodná hodnota, t. j. cena skutočne zaplatená alebo ktorá sa má zaplatiť za tovar predávaný na vývoz na colné územie Únie.

29 Navyše colná hodnota musí odrážať skutočnú hospodársku hodnotu dovážaného tovaru a vzhľadom na to musí zohľadňovať všetky zložky tohto tovaru, ktoré majú hospodársku hodnotu (pozri rozsudky zo 16. novembra 2006, Compaq Computer International Corporation, C-306/04, Zb. s. I-10991, bod 30, ako aj Mitsui & Co. Deutschland, už citovaný, bod 20).

30 V tomto kontexte článok 33 písm. f) colného kódexu umožňuje nezapočítať do colnej hodnoty dovozné clo uplatňované v Európskej únii, avšak toto nezapočítanie podmieňuje dodržiavaním podmienky, podľa ktorej musí byť výška tohto cla „odlíšená“ od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť.

31 Holandská vláda sa domnieva, že za okolností, o aké ide vo veci samej, táto podmienka nie je splnená, lebo s prihliadnutím na dostupné informácie colné orgány nemohli odlíšiť dovozné clo od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť.

32 Súdny dvor totiž vo svojich rozsudkoch z 18. apríla 1991, Brown Boveri (C-79/89, Zb. s. I-1853); z 5. decembra 2002, Overland Footwear (C-379/00, Zb. s. I-11133), a z 20. októbra 2005, Overland Footwear (C-468/03, Zb. s. I-8937), rozhodol, že poplatky, ako sú nákupné provízie a náklady na montáž, možno považovať za „odlíšené" len v prípade, že sú v dovoznom vyhlásení uvedené oddelene od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť. Táto judikatúra je podľa uvedenej vlády plne uplatniteľná, pokiaľ ide o nezapočítanie dovozného cla do colnej hodnoty tohto tovaru.

33 Podľa holandskej vlády vzhľadom na to, že zmluvné strany na svojich faktúrach alebo vyhláseniach v dôsledku omylu v súvislosti s preferenčným pôvodom dovážaného tovaru výšku dovozného cla neuviedli, podmienka stanovená v článku 33 colného kódexu nie je splnená.

34 V tejto súvislosti možno po prvé uviesť, že z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vo veci samej, hoci sa zmluvné strany nesprávne domnievali, že žiadne dovozné clo sa nemá platiť, sa má zmluva medzi predávajúcim a kupujúcim vykladať v tom zmysle, že v súlade s doložkou DDP má clo zaplatiť predávajúci, a preto je dovozné clo, ktoré prípadne treba zaplatiť, už zahrnuté v skutočne zaplatenej cene alebo v cene, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť.

35 Takýto výklad potvrdzuje aj skutočnosť, ako to zdôraznila holandská vláda, ako aj Komisia, že doložka DDP ukladá predávajúcemu absolútnu povinnosť, podľa ktorej sa predávajúci zaväzuje zaplatiť všetky náklady a riziká súvisiace s dodaním tovaru do štátu dovozu. Predávajúci sa takisto zaväzuje zaplatiť náklady týkajúce sa colného konania a uhradiť akýkoľvek rozdiel medzi výškou cla, o ktorej sa v čase uzavretia zmluvy domnieval, že je dlžná na základe právnych predpisov na jednej strane a výškou cla vypočítanou colnými orgánmi na druhej strane, pričom od kupujúceho nemohol v prípade rozdielu požadovať zvýšenie ceny alebo finančnú náhradu.

36 V druhom rade je potrebné uviesť, že najmä podľa článkov 217 a 220 colného kódexu sú za výpočet dovozného cla zodpovedné colné orgány štátu dovozu. Preto v prípade, že prevodná hodnota je správne uvedená na dovoznom vyhlásení a na základe pôvodu tovaru možno určiť colnú sadzbu, treba konštatovať, že tieto orgány môžu vypočítať clo dlžné na základe právnych predpisov, a teda oddeliť hodnotu tohto cla od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť.

37 Navyše, ako tvrdila Komisia, na rozdiel od ostatných nákladov uvedených v článku 33 colného kódexu, akými sú nákupné provízie alebo náklady spojené s montážou, ktorých existencia a výška spočíva výlučne na vôli zmluvných strán a o ktorých sa colné orgány môžu dozvedieť, len keď výslovne vyplývajú z dovozných vyhlásení a súvisiacich dokladov, sa na dovozné clo bezpodmienečne vzťahuje colná sadzba Únie. Preto v situácii, ako je predmetná situácia vo veci samej, je riziko, že na účely podvodného zníženia colnej hodnoty dovážaného tovaru budú uvádzané fiktívne alebo príliš nízke ceny, vylúčené.

38 Okrem toho treba konštatovať, že ak v takejto situácii odpočítanie dovozného cla, ktoré je vyššie, než bolo clo pôvodne odhadované predajcom, a ktoré bolo stanovené počas následnej kontroly, spôsobuje zníženie colnej hodnoty dovážaného tovaru, túto hodnotu nemožno považovať za svojvoľnú alebo fiktívnu, ale naopak, treba ju chápať ako hodnotu, ktorá odráža skutočnú hospodársku hodnotu tohto tovaru zohľadňujúcu konkrétnu právnu situáciu zmluvných strán.

39 Aj za predpokladu, ako tvrdí holandská vláda, že by sa predávajúci, ktorý by pri uzavretí zmluvy poznal správnu výšku dovozného cla, rozhodol skôr zvýšiť cenu tovaru, než znížiť svoj zisk, nebráni táto okolnosť skutočnosti, že v prípade, o aký ide vo veci samej, sa predávajúci zaviazal znášať všetky náklady spojené s colným konaním, ako aj dôsledky prípadných skutkových alebo právnych omylov, ktorých sa dopustil pri určení dovozného cla, pričom nemôže od kupujúceho požadovať zvýšenie ceny alebo inú finančnú náhradu.

40 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že podmienka stanovená v článku 33 colného sadzobníka, podľa ktorej musí byť dovozné clo „odlíšené“ od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť, je splnená, ak sa zmluvné strany dohodli, že tento tovar bude dodaný s DDP, a tento údaj uviedli v colnom vyhlásení, ale v dôsledku omylu v súvislosti s preferenčným pôvodom tohto tovaru neuviedli výšku dovozného cla.

O trovách

41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Podmienka stanovená v článku 33 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, podľa ktorej musí byť dovozné clo „odlíšené" od skutočne zaplatenej ceny alebo od ceny, ktorá sa má za dovážaný tovar zaplatiť, je splnená, ak sa zmluvné strany dohodli, že tento tovar bude dodaný s DDP („delivered duty paid") a tento údaj uviedli v colnom vyhlásení, ale v dôsledku omylu v súvislosti s preferenčným pôvodom tohto tovaru neuviedli výšku dovozného cla.

Podpisy